

ကာကွယ်ရေးနှင့်လူမှုရေးဆေးပညာဌာနများမှ ဆရာ၊ ဆရာမများနှင့်
တွေ့ဆုံပွဲအခမ်းအနားတွင် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာမြင့်ထွေး ပြောကြားခဲ့သည့်
မိန့်ခွန်းကောက်နုတ်ချက်

ရန်ကုန်မြို့

၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၁၃)ရက်

- နိုင်ငံတော်နှင့် ဝန်ကြီးဌာနတို့အတွက် အရေးကြီးတဲ့ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးကဏ္ဍကို ပုံဖော်ဆောင်ရွက်ရာမှာ ပီပြင်အောင်မြင်စေရေးအတွက် ယခုတွေ့ဆုံပွဲသို့ တက်ရောက်လာတဲ့ ဆရာ၊ ဆရာမများရဲ့ အခန်းကဏ္ဍဟာ အလွန်အရေးကြီးပါတယ်။
- ဝန်ကြီးဌာနရှိ တက္ကသိုလ်များမှာ တက်ရောက်တဲ့ ကျန်းမာရေးလူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်မျိုးဆက်သစ်ပညာရှင်များဟာ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းများကို စိတ်ပါဝင်စားရန်နှင့် ပိုင်နိုင်ကျွမ်းကျင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်တို့အတွက် ထိရောက်မယ့် သင်ကြားသင်ယူမှု ပုံစံကောင်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်သွားရမှာဖြစ်ပါတယ်။
- ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဘာသာရပ်များရဲ့ အခြေခံ၊ အရေးကြီးမှု၊ လက်တွေ့အသုံးချဆောင်ရွက်မှုတို့ကို တက္ကသိုလ်တက်ရောက်စဉ်ကတည်းက ကျွမ်းကျင်စွာတတ်မြောက်စေရေး သင်ကြားဆောင်ရွက်သွားကြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- ဆေးတက္ကသိုလ်များမှာ မျှော်မှန်းရလဒ်အခြေခံသော စုစည်းချိတ်ဆက်သင်ကြားခြင်း သင်ရိုးညွှန်းတမ်း (outcome based integrated curriculum) ဖြင့် ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလမှစတင်ပြီး တက္ကသိုလ်တက်ရောက်သည့်အတန်းများကို သင်ကြားလျက်ရှိပြီဖြစ်ရာ ကာကွယ်ရေးနှင့် လူမှုရေး ဆေးပညာသင်ရိုးညွှန်းတမ်းကိုလည်း မွမ်းမံပြင်ဆင်ရေးဆွဲသွားရမှာဖြစ်ပါတယ်။
- ဒီလိုမွမ်းမံပြင်ဆင်ရာမှာ အသစ်ပြင်ဆင်ရေးဆွဲကာ ထွက်ပေါ်လာတော့မယ့် အမျိုးသားကျန်းမာရေးမူဝါဒမှာ ပါဝင်သောအကြောင်းအရာ အချက်များနှင့်လည်း ကိုက်ညီရမှာဖြစ်ပါတယ်။
- သင်ကြားသင်ယူမှုများပြုလုပ်တဲ့အခါ ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများအနေဖြင့် စာသင်ချိန်ပြီးချိန်တွင် တစ်ပါတည်း သိရှိယူဆောင်သွားရမယ့် အဓိကအချက်အလက် (take home message)၊ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းများအလိုက် တွေ့ကြုံရနိုင်တဲ့ စိန်ခေါ်မှုများ၊ မဝေးလှသော အနာဂတ်ကာလတွင် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်တဲ့ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အကြောင်းအရာများနှင့် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးကျင့်ဝတ်များကို ထည့်သွင်းသင်ကြားစေလိုပါတယ်။

- ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများတွင် သုတေသနဆောင်ရွက်တဲ့ အလေ့အကျင့်ကောင်းများ ရရှိစေရန်နှင့် သုတေသနဆောင်ရွက်မှု လုပ်ငန်းအဆင့်များ၊ သုတေသနကျင့်ဝတ်များကို သိရှိစေရေး သင်ကြားပေးစေလိုပါတယ်။
- မိမိတို့အစိုးရလက်ထက်တွင် သုတေသနလုပ်ငန်းအတွက် ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ခုနှစ်ထိ သန်း (၆,၀၀၀) ကျော် ပေးထားတဲ့အတွက် research proposal project (၉၅၀) ကျော် လုပ်လို့ရပါတယ်။
- ဆေးသုတေသနဦးစီးဌာနကို ကျွန်တော်သွားကြည့်တဲ့အခါ poster presentation တွေ အဆင့်အတန်းအလွန်မြင့်ပြီး အလွန်ကောင်းမွန်ပါတယ်။ Poster presentation အရွက်တိုင်းကို တစ်မျက်နှာအပြည့်ဖြင့် စာအုပ်(၁)အုပ်ထုတ်ပြီး စာကြည့်တိုက်များကို ပေးစေလိုပါတယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့(၄)နှစ်က poster presentation အကုန်လုံးကို ဝန်ကြီးဌာနရဲ့ အင်တာနက်စာမျက်နှာမှာ ထည့်မှာဖြစ်ပါတယ်။
- တက္ကသိုလ်များရှိ စာကြည့်တိုက်များမှာ စာအုပ်စာတန်းများ စုံလင်စွာထားရှိနိုင်ရန်နှင့် ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများ စာကြည့်တိုက်ကို ပိုမိုအသုံးပြုလေ့လာစေရန်အတွက် ဆောင်ရွက်ကြစေလိုပါတယ်။
- ကျွန်တော်အနေနဲ့ among the medical students/ pharmacy students/ nursing students တွေကို research တွေမှာ competition လုပ်ပြီး ဆုပေးမှာပါ။ ဒါမှသာ ကျောင်းသားအားလုံးဟာ သုတေသနကို စိတ်ဝင်စားလာမှာဖြစ်ပါတယ်။
- ဆေးသုတေသနဦးစီးဌာန(ပြင်ဦးလွင်) မှာလည်း သုတေသနစွမ်းဆောင်ရည် လေ့ကျင့်မြှင့်တင်ရေး ဗဟိုဌာနကို ဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာ သူနာပြုတက္ကသိုလ်များမှ ဆရာ၊ ဆရာမများ၊ HA ၊ midwife ၊ PHS-I, PHS-II, Med:Tech မှ ကျောင်းသားများ ပါဝင်တက်ရောက်စေလိုပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ကျွမ်းကျင်မှုဘာသာရပ်အလိုက် သင်ကြားသူများအဖြစ်လည်း ပါဝင်ဆောင်ရွက်စေလိုပါတယ်။
- သုတေသနလုပ်ခြင်းဟာ လူတစ်ယောက်ရဲ့စိတ်ကို လုံးဝပြောင်းလဲစေပါတယ်။ Mind of the researcher is totally different from those people who are not doing research သူ့ရဲ့ ဝေဖန်သုံးသပ်ဆင်ခြင်နိုင်မှု (critical thinking)၊ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာတွေးခေါ်နိုင်မှု (analytical thinking)၊ ဆန်းသစ်ကွဲပြားစွာ တွေးခေါ်နိုင်မှု (innovative thinking) စတဲ့ စွမ်းရည်များ ပိုမိုရရှိလာမှာဖြစ်ပါတယ်။

- ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဆေးတက္ကသိုလ်များမှာ IRB ကို ဖွင့်ခိုင်းထားပါတယ်။
- ဆေးတက္ကသိုလ်၊ နောက်ဆုံးနှစ် အပိုင်း(က)သင်တန်းတွင် ကျေးလက်ဒေသများသို့ ပြည်သူ့ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ လက်တွေ့ကွင်းဆင်း လေ့ကျင့်သင်ကြားမှုဆောင်ရွက်ရာမှာ ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းများကို ပိုမိုစိတ်ပါဝင်စားစေရန်ကို အလေးထား ဆောင်ရွက်သွားရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- ဆရာ၊ ဆရာမများအနေနဲ့ ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့(ရုံးချုပ်)ရဲ့ အင်တာနက်စာမျက်နှာနှင့် အမေရိကန်နိုင်ငံ ရောဂါနှိမ်နင်းရေးဗဟိုဌာနရဲ့ အင်တာနက်စာမျက်နှာများကို လေ့လာကြည့်ရှု ပြီး ကမ္ဘာတစ်ဝန်းမှာ ဖြစ်ပွားနေတဲ့ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးပြဿနာများနှင့် အကြောင်းအရာများ ကို ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများထံ ဝေမျှပေးစေလိုပါတယ်။
- ဒုါအပြင် ဝန်ကြီးဌာန၏ အင်တာနက်စာမျက်နှာကိုလည်း ကြည့်ရှုခြင်းဖြင့် ဝန်ကြီးဌာနရဲ့ ဦးတည်ချက်၊ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိတဲ့လုပ်ငန်းများကို သိရှိနိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။
- ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနမှ ပြုလုပ်တဲ့ workshop များ၊ training များ၊ meeting များမှာ စာရွက်တွေကို လုံးဝမဝေတော့ပါဘူး။ workshop တစ်ခု၊ training တစ်ခုတက်မယ် ဆိုရင် ဖိတ်စာမှာထည့်ထားတဲ့ QR code ကို ဖုန်းနဲ့ရိုက်လိုက်ရင် workshop training တစ်ခုရဲ့ objective, list of participant, program, agenda, background paper, power point အကုန်လုံးပါဝင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနရဲ့ website မှာလည်း ယခင်ပြီးခဲ့တဲ့ training တွေ၊ workshop တွေကိုလည်း ပြန်လည်စတင်နေပြီဖြစ်ပါတယ်။ ဆရာတို့အနေဖြင့် NCD ကို စိတ်ဝင် စားရင် NCD workshop ကို ဝင်ကြည့်နိုင်ပြီး မိမိကြိုက်နှစ်သက်တဲ့ background paper ကို download ဆွဲပြီး ကြည့်နိုင်ပါတယ်။
- ဒုါအပြင် ဆရာ၊ ဆရာမများအနေနဲ့ နိုင်ငံခြားကို အစည်းအဝေးတက်ရမယ်ဆိုရင် WHO meeting ၊ WHO Staff ၊ Unicef Staff လာမယ်ဆိုရင် အင်္ဂလိပ်စကား ကောင်းကောင်း ပြောတတ်ဖို့အတွက် TED talk ကို ဆရာမတို့ရဲ့ ဖုန်းများမှာ ထည့်ထားစေလိုပါတယ်။ TED talk ကို သူနာပြု/သားဖွားကျောင်း (၅၃)မှ ဆရာမတွေအကုန်လုံးကို ထည့်ထားခိုင်းပါတယ်။ TED talk မှာ အင်္ဂလိပ်စာအပြင် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဗဟုသုတများလည်း ပါဝင်ပါတယ်။ ဆရာမ

တို့ဟာ TED talk ကို (၆)လလောက် ကြိုးစားလေ့လာမယ်ဆိုရင် အင်္ဂလိပ်စာနှင့်ပတ်သက်ပြီး တိုးတက်ကောင်းမွန်လာမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

- ဝန်ကြီးဌာနအနေနဲ့ ဝန်ထမ်းများကို နိုင်ငံတကာတက္ကသိုလ်များသို့ အင်တာနက်ကွန်ရက်မှ တဆင့် ပညာတော်သင်လျှောက်ထားခြင်းကိုလည်း ခွင့်ပြုထားပြီး ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဧပြီလမှ ယခုအထိ ဝန်ထမ်းပေါင်း (၇,၇၀၀)ဦးကျော်ကို နိုင်ငံတကာအစည်းအဝေး၊ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ၊ ညီလာခံ၊ သင်တန်းများ၊ မဟာဘွဲ့နှင့် ပါရဂူဘွဲ့သင်တန်းများ တက်ရောက်ရန် စေလွှတ်ခဲ့ပါတယ်။
- ကာကွယ်ရေးနှင့်လူမှုရေးဆေးပညာ သင်ရိုးညွှန်တမ်း မွမ်းမံရေးဆွဲရန်၊ သင်ကြားသင်ယူမှုများ ပိုမိုကောင်းမွန်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး လိုအပ်တာတွေကို ဆွေးနွေးဖော်ထုတ်ရန်နှင့် ပညာရပ်ဘက်စုံပိုမိုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဆွေးနွေးအကြံပြုရန်တို့အတွက် နှီးနှောဖလှယ်ပွဲတစ်ရပ်ကို ကျင်းပသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။

အခမ်းအနားတက်ရောက်သူများစာရင်း -

- အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်
- ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ
- ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ
- ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးတက္ကသိုလ်မှ ပါမောက္ခချုပ်၊ ပါမောက္ခများနှင့် ဆရာ၊ ဆရာမများ
- ဆေးတက္ကသိုလ်(၅)ခုမှ ကာကွယ်ရေးနှင့်လူမှုရေးဆေးပညာဌာန၊ ပါမောက္ခ/ဌာနမှူးများ၊ ပါမောက္ခများ၊ တွဲဖက်ပါမောက္ခများ၊ ဆရာ၊ ဆရာမများ
- အခြေခံကျန်းမာရေးတက္ကသိုလ်မှ ဆရာ၊ ဆရာမများ
- ကာကွယ်ရေးနှင့်လူမှုရေးဆေးပညာရှင်များအဖွဲ့မှ အဖွဲ့ဝင်များ
- အခြားဖိတ်ကြားထားသူများ

(ဤမိန့်ခွန်းသည် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၏ လက်ရေးမူမှ ပြန်လည်ရိုက်နှိပ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။)